

PREJELI SMO

Milanu Kučanu, predsedniku Republike Slovenije!

Dve leti po izbojevanju svobode, samostojnosti in neodvisnosti, ki je Slovenijo za relativno nizko ceno rešila iz jugoslovanske morije, postaja Slovenska država v očeh in dejanjih dela naših oblasti in politične javnosti sporna, še bolj sporni pa so za te kroge tisti, ki so si za samostojnost najbolj prizadevali.

Priče smo politiki razvrednotenja slovenske samostojnosti, vse glasnejše so v tujini in pri nas pobude za oživljanje nekakšne nove Jugoslavije. V vplivnih mednarodnih krogih (Kissinger, De Michelis itd.) se spet postavlja vprašanje smisla slovenske samostojnosti. Jugoslavija v starem okviru in boja na nekkih novih, menda ekonomskih temeljih spet kot ptič Feniks vstaja v ozadju možnih variant za ureditev razmer na Balkanu. Ker tisti, ki bi lahko in ki bi morali kaj storiti, da bi se preprečilo ubijanje, posiljevanje in etnično čiščenje, svojo slabo vest zdravijo s tem, da iš-

čejo vzroke za vojno in razpad Jugoslavije tudi v Sloveniji, so časi postali nevarni. V Sloveniji danes deluje močna skupina vplivnih ljudi, tudi v vladajočih strankah in na vodstvenih položajih, ki so narodnostno, sorodnostveno, politično ali ekonomsko vezani na bivšo Jugoslavijo in so naklonjeni njeni oživitvi.

Po drugi strani pa se skuša boj Slovencev za samostojnost celo kriminalizirati. Nekateri visoki uradniki dokazujejo, da je JLA ves čas agresije in vse do umika iz Slovenije delovala legalno, kar postavlja vprašanje, kako je potem delovala slovenska vojska in policija, ki se je agresiji uprla?

Visoki oficirji JLA, ki so dolga leta delovali proti samostojni Sloveniji, junija 1991 pa grozili Sloveniji z uničenjem, prejemale danes akontacije vojaških pokojnin, ki presegajo primerljive plače v slovenskem gospodarstvu. Nekaterim, ki celo državljanstva nimajo, je bil omogočen

celo odkup stanovanj za desetino realne vrednosti, tako da so jih lahko potem prodali in si v Beogradu kupili vile. Posamezniki celo s krediti, najetimi v naših bankah, ki jih ne bodo najbrž nikoli odplačali.

Mnogi, ki se dosedaj niso upali vrniti v Slovenijo, zadnje čase spet prihajajo (med njimi celo generali nekdanje JLA), zahtevajo državljanstva, odkup stanovanj za desetino vrednosti in grozijo državi, ki so jo pred dvema letoma napadli s tanki in letali, z Evropskim sodiščem za človekove pravice.

Večkrat ste se na tak ali drugačen način, posredno in neposredno, zavzemali in zanimali za vojaške pokojnine oficirjev bivše JLA, odkup vojaških stanovanj in druge njihove probleme. Mnogo manj pozornosti pa ste posvečali otrokom in svojcem padlih teritorialcev in policistov v vojni za Slovenijo in njihovim problemom.

Se spominjate, g. predsednik,

kako so nekateri člani nekdanjega predsedstva RS nasprotovali javni obeležitvi razglasitve samostojnosti 26. junija 1991? Letos se zgodovina očitno ponavlja. Šef vašega urada se je namreč na odboru za počasitev 2. obletnice državnosti na vse kriplje upiral javni manifestaciji na trgu pred parlamentom, ker naj bi Vi menda takrat imeli druge obveznosti.

Slovenija ni obeležila niti obletnice mednarodnega priznanja, niti dneva sprejema v OZN. Kakšna je država, v kateri njen predsednik najde čas za obeležitev Dolomitske izjave, ne pa tudi za njen rojstni dan, dan državnosti? Oprostite nam, da nam Vaš letošnji »zatajivni scenosled« ni všeč.

V takimenovani prisluškovanji aferi ste politično legitimirali tudi nacionalno izdajo in s tem pomagali vzpostavitvi modela obnašanja, v katerem skupni nacionalni in državni interesi ne uživajo ustreznega varstva in zaščite kot v vseh normalnih državah. Danes je nemoralno očitati novinarjem, da lastne državljane obveščajo o državnih skrivnostih, ko pa je to lahko kaznovano (in to v razgovorih s tujci) počel član najvišjega državnega vodstva v daleč bolj usodnih časih. Namesto, da bi takrat obsodili storilce, ste postopek obrnili proti tistim, ki so jih razkrili.

Gospod predsednik, dolga leta ste bili in še vedno ste najbolj

obveščena oseba v Sloveniji. K Vam se steka mnogo formalnih in še več neformalnih niti in kanalov, po katerih prihajajo informacije in odhajajo navodila. Bili ste predhodno informirani o aferah, kot so Elan, Zlobec, Slovin, HIT itd., vendar so bile Vaše javne in druge reakcije mnogo bolj obrnjene v zagovor tistih, ki so v zadnjih letih po Markovičevem zakonu pospešeno »lastninili« osvobojevo Slovenijo. Danes so tudi mnogi Vaši nekdanji tovariši iz CK ZKS bogati delničarji in podjetniki, medtem ko brezposelnost raste in okradena podjetja propadajo. Nastajajo pa vzporedna podjetja, nekdanji skupni kapital se brezplačno preliva, skriti in oprani denar pa se iz tujine vrača domov in kupuje stečajno maso. Ob tem se še najde kdo iz nekdanje (in večinoma tudi sedanje) politične elite, ki potem razlaga, da so to predvsem posledice osamosvojitve.

Spoštovani gospod predsednik, Vaše ravnanje v zadnjem času nas še mnogo bolj preseneča, ker smo večinoma od blizu spremljali Vaš prispevek k slovenskemu osamosvojanju in vse, skozi verjeli, da sodelujete z iskrenim prepričanjem in ne zato, ker sta bili po plebiscitu na voljo samo dve izbiri: Biti za Slovenijo ali proti njej. Tako so verjeli tudi mnogi Slovenci, zato ste dosegli zmagovit rezultat na zadnjih volitvah. Ne znamo pa si razlagati vašega današnjega ravnanja.

Leta 1990 ste dva dni (od 17. do 19. maja), kljub prošnjam in pritiskom, odlašali s sprejetjem sklepa o ustavitvi oddaje orožja TO jugoslovanski vojski, kar je možno nedvoumno javno dokazati. V teh dveh dneh je bilo zaradi Vašega oklevanja odvzetih nekaj deset tisoč kosov orožja slovenske teritorialne obrambe. S težavo smo ga del potem nadomestili z nakupi, kjer je bilo pač to mogoče. Danes poslanci vaše stranke in vaši najtesnejši sodelavci zastavljajo poslanska vprašanja, v katerih skušajo kriminalizirati življensko nujne samobrambne ukrepe, ki so vsaj deloma popravljali tudi Vaše napake! Hkrati so zapisniki s sej, kjer se je večinoma odločalo o teh zadevah, v Vaših rokah. Vi pa jih nočete odstopiti tistim, ki bi morali odgovorjati na poslanska vprašanja.

Pred letom dni je slovenski parlament sprejel Zakon o odlikovanju častni znak svobode Republike Slovenije (Ur. list RS, št. 24/92), ki v tretjem členu določa:

- »Odlikovanje se podeljuje:
- za junaštvo pri varovanju svobode Republike Slovenije;
- za izjemne zasluge pri uveljavljanju in obrambi samostojnosti in suverenosti Republike Slovenije;
- za osebno hrabrost in požrtvovalnost pri reševanju in varovanju človeških življenj in materialnih dobrin;
- za zasluge in osebni prispe-

vek pri vzpostavljanju, razvijanju in krepitvi mednarodnih odnosov, ki prispevajo k mednarodnemu priznanju in uveljavljanju Republike Slovenije;

- za zasluge na drugih področjih življenja in dela, ki so pomembna za suverenost in svobodo Republike Slovenije.«

Ko je šlo za podelitev tega odlikovanja tistim, ki so z velikim osebnim tveganjem in v smrtni nevarnosti dejansko prispevali k osamosvojitvi Slovenije, je bila izbira izredno stroga. Težko so se na seznam odlikovancev uvrstili nekateri pripadniki teritorialne obrambe in policije, brez katerih ne bi bilo uspešne obrambe. Nekateri izmed njih pa so sploh ostali brez častnega znaka svobode.

Potem pa ste podelili najvišjo stopnjo, Zlati častni znak svobode Dr. Ljubu Bavconu, ki je bil dolgoletni član povojnega represivnega režima in sotvorec bolj-sevestične jugoslovanske in slovenske kazenske zakonodaje, na podlagi katere je gnilo v jugoslovanskih in slovenskih zaporih nešteto političnih zapornikov.

Po ustanovitvi Odbora za zaščito človekovih pravic leta 1988 ga je takratni CK ZKS pod vašim vodstvom aktiviral kot predsednika na hitro ustanovljenega Sveta za varstvo človekovih pravic pri takratni SZDL, ki naj bi zasenčil civilno-družbeno gibanje z Odborom na čelu. Ker je bil ta Svet vsaj delno pluralistično sestavljen, je opravil tudi

mokratične volitve in vojna za javni nastopi Dr. Bavcona so bili po volitvah 1990 usmerjeni predvsem v opravičevanje in minimaliziranje krivic, ki so se zgodile v časih, ko je bil tudi sam del represivnega aparata. In kako si naj razlagamo njegov boj za človekove pravice v luči nagovarjanja polkovnika Ivana Bizjaka, enega izmed šestov varnostne službe JLA (na sam dan razglasitve slovenske države 25. junija 1991), naj sproži civilno tožbo proti Igorju Bavčarju in Janezu Janši, ker naj bi bila kriva za javno objavo slik in drugih podatkov o vodilnih kosovcih v Sloveniji (Citirano po dnevniku Delo).

Zlati častni znak svobode ste podelili tudi dr. Janku Pleterškemu, ki je dejavno sodeloval pri zaustavljanju in zaničenju osamosvojitvenih procesov v Sloveniji. Vztrajal je na tezi, da Slovenija brez Jugoslavije ne more preživeti. Proslavljal je bivšo Sovjetsko zvezo, brez katere po njegovem ne bi bilo nobene slovenske, še posebej ne Nove revije. Na koncu je tistim, ki bi si upali razdirati Jugoslavijo, zagrozil z domnevno italijansko politiko, ki naj bi nasproti samostojni Sloveniji uveljavila staro-jugoslovanske meje.

Zmotne ocene in oportunistična politika niso nekaj neznanega in nekaj nedopustljivega, seveda pa je po naši sodbi nedopustno takšne ocene in takšno politiko, ki jo je povzročila zgodovina, de-

da javno pojasnite, na katerem odstavku tretjega člena zakona o odlikovanju zlati častni znak svobode RS temelji Vaša odločitev, da podelite najvišje namensko odlikovanje vašima sopotnikoma iz komunističnih časov, dr. Bavconu in Dr. Pleterškemu.

Zaradi vsega navedenega vam, gospod predsednik, spodaj podpisani prejemniki Zlatega častnega znaka svobode vračamo odlikovanja.

Ljubljana, 21. junij 1993
IGOR BAVČAR
FRANCE BUČAR
JANEZ JANŠA
JELKO KACIN
LOJZE PETERLE
Dr. DIMITRIJ RUPEL

